پای درس علی(ع)

لزوم برنامه‌ریزی همه‌جانبه در سبک زندگی

امام علی(ع): «مومن باید شبانه‌روز خود را به سه قسم تقسیم کند: ۱- زمانی برای نیایش و عبادت پروردگار ۲- و زمانی برای تأمین هزینه زندگی ۳- و زمانی برای واداشتن نفس به لذت‌هایی که حلال و مایه زیبایی است. خردمند را نشاید جز آنکه در پی سه چیز حرکت کند: ۱- کسب حلال برای تأمین زندگی ۲- یا گام نهادن در راه آخرت ۳- یا به دست آوردن لذت‌های حلال».

نهج‌البلاغه-حکمت۳۹۰

نگاه

این شدّت و سختی ماندگار چگونه به گشایش ختم می‌شود؟

سالروز شهادت یازدهمین امام همام، حضرت حسن‌بن علی الزّکی العسکری (علیهما السلام) و آغاز امامت مهدی موعود(عج)، مجالی برای تامل درباره حقیقتی بزرگ است: شدت و فرج. گرفتاری و گشایش در زندگی بشریت.

۱) سختگیری حاکمان جور اُموی و عباسی بر ائمه معصومین(ع)، بی‌شباهت با روزگار جبّاریت فرعون نیست که برای تعبیر نشدن کابوس خویش، تا مرز جنون و کشتن هر نوزاد پسر در بنی اسرائیل پیش رفت. اما عجیب اینکه بنی اسرائیل پس از نجات معجزه‌وار، بارها سر به انحراف و طغیان گذاشتند تا اینکه کارشان به قساوت، کشتار مؤمنان مسیحی، و قتل عام پیامبران الهی رسید و لعنت شدگان بارگاه رحمت الهی نام گرفتند.

۲) امام حسن عسکری(ع) در سال ۲۳۲ هجری قمری در مدینه متولد شد و در ۸ ربیع‌الاول سال ۲۶۰، در پادگانی نظامی در سامرا، در نهایت شدت و اختناق به شهادت رسید. شهادت امام در ۲۸ سالگی، شدت اختناق و سرکوب را می‌رساند. و محدود شدن حیات مبارک یازده امام بعد از پیامبر اکرم(ص) به ۲۵۰ سال، نشان می‌دهد که حاکمان جور، چقدر عرصه را بر هادیان و منجیان راستین بشریت تنگ کردند. اگر دوره محدود گشایش در زمان امام محمد باقر و امام جعفر صادق (علیهما السلام) را که دوران گذار از دولت بنی امیه به بنی عباس است، استثنا کنیم، باقی دوران امامت ائمه معصومین (علیهم‌السلام) بعد از امامت امیر مؤمنان(ع)، با سرکوب و اختناق شدید همراه بوده است.

۳) این اختناق و سرکوب، دو بار به اوج و نهایت رسید؛ یکی در داستان کربلا، و دیگری سختگیری بر امام هادی و امام عسکری (علیهما السلام) و نگهداری ایشان در پادگانی تحت نظر. علی بن جعفر از حلبی نقل می‌کند: در یکی از روزها که قرار بود امام عسکری به دارالخلافه برود، ما در عسکر به انتظار دیدار وی جمع شدیم؛ در این حال، از طرف آن حضرت توقیعی بدین مضمون به ما رسید: «أَلَا یسلمنّ علیّ أحد و لا یشیر الیّ بیده و لا یؤمئ فإنّکم لا تؤمنون علی أنفسکم. کسی بر من سلام و حتی اشاره هم به طرف من نکند؛ چرا که در امان نیستید.»

۴) پس از شهادت امام عسکری(ع)، دوران زعامت مهدی موعود(عج) در همان شرایط خفقان و سرکوب شدید، در غیبت از انظار آغاز شد؛ ابتدا غیبت صغری که از سال ۲۶۰ هجری قمری به مدت ۶۹ سال طول کشید و حضرت، از طریق چهار نائب خاص (عثمان بن سعید، محمد بن عثمان، حسین بن روح نوبختی و علی بن محمد سمری)، با پیروان در ارتباط بود و شیوه ارتباط از طریق وکلا را جا انداخت؛ و دومی، غیبت کبری که از سال ۳۲۹ آغاز شده و تا امروز ادامه یافته است.

۵) قساوت در روزگار ما، دوباره به اوج رسیده است. و این، دومین طغیان وعده داده شده «یهودیت منحرف»، در کتاب الهی است. آنها بیش از یکصد هزار نفر (غالبا کودکان و زنان) را در باریکه غزه قتل عام کردند و حالا از نابودی و اخراج دو میلیون نفری مردم این منطقه سخن می‌گویند. و همزمان، برای دیگر ملت‌های منطقه خط و نشان می‌کشند. در مقابل، بشریت پس از دوازده قرن زیستن در تاریکی جاهلیت، شاهد به میدان آمدن مردمانی است که در دفاع از بشریت و سینه سپر کردن و جانفدا شدن، مرزی نمی‌شناسند.

۶) اسوه این مردمان رشید، امام عسکری(ع) است که فرمود: «قَبرِی بِسُرّ مَن رَأی، أمانٌ لِأهلِ الجانِبَین. قبر من در سامرا، امان و امنیت برای هر دو طرف (شیعه و سنی) است.» امروز، سیاستمداران رزمنده‌ای در یمن شیعه زیدی، به دست صهیونیست‌ها به شهادت می‌رسند که جان گرامی خود را فدای دفاع از مردم مظلوم (سنی مذهب) غزه کرده‌اند. و این سلحشوران غیور یمنی و لبنانی و عراقی و افغانستانی و پاکستانی، به سردارانی مانند شهیدان سلیمانی و همدانی و سلامی و... اقتدا کرده‌اند که در دفاع از حریم انسانیت، شیعه و سنی و ایرانی و عرب و کرد و ایزدی مذهب نمی‌شناختند.

۷) امیر مؤمنان(ع) در حکمت ۳۴۳ نهج‌البلاغه بشارت داد: «عِنْدَ تَنَاهِی الشِّدَّةِ تَکُونُ الْفَرْجَةُ وَ عِنْدَ تَضَایُقِ حَلَقِ الْبَلَاءِ یَکُونُ الرَّخَاءُ. چون شدّت و سختی به نهایت رسد، گشایش در رسد، و چون حلقه‌های بلا سخت به هم آید، آسایش در آید». دنیا، روزگار پر رنج و محنتی را می‌گذراند. ما نمی‌دانیم این، نهایت شدت و سختی است، یا نه. اما باور داریم که نهایت تحمل مؤمنانه شدت روزگار، فرج و گشایش است. این را هم باور داریم که گشایش اصلی در حیات بشر، بدون ظهور منجی موعود(عج) و تشکیل دولت کریمه محقق نمی‌شود. چنان که حضرت فرمود: «أکثِروا الدّعاءَ بتَعجیلِ الفَرَجِ فَإنّ ذلکَ فَرَجُکُم. برای تعجیل در فرج بسیار دعا کنید، که در فرج من فرج شما نیز هست.»

۸) تکلیف دومی که امام عصر(عج) از شیعیان خود خواسته و رمز و راز گشایش در امور است، همدلی مؤمنانه است، آنجا که درباره راز تعجیل یا تاخیر روزگار ظهور، خطاب به شیخ مفید نوشت: «وَلَوْ أنّ أشیاعَنا- وَفّقَهُمُ اللهُ لِطاعَتِه- عَلَی اجْتِماعٍ مِنَ الْقُلُوبِ فِی الْوَفاءِ بِالْعَهْدِ عَلَیْهِمْ لَما تَأخّرَ عَنْهُمُ الْیُمْنُ بِلقائنا، وَلَتَعَجّلَتْ لَهُمُ السّعادَةُ بِمُشاهَدَتنا عَلَی حَقّ الْمَعْرِفَةِ وَ صِدْقِها مِنْهُمْ بِنا، فَما یَحْبِسُنا عَنْهُمْ إلّا ما یَتّصِلُ بِنا مِمّا نَکْرَهُهُ وَ لا نُؤْثِرُهُ مِنْهُ.

اگر شیعیان ما- که خداوند آنها را به اطاعت خود موفق بدارد- در وفای به عهدی که بر عهده آنهاست همدل بودند، میمنت دیدار ما به تأخیر نمی‌افتاد، و قطعاً سعادت دیدار ما با حق معرفت و شناخت و راستی از جانب آنها نسبت به ما، زودتر فراهم می‌شد. چیزی ما را از آنان باز نمی‌دارد، جز آنچه از کردار آنان به ما می‌رسد و ما آن را نمی‌پسندیم.»

۹) تکلیف سوم و بسیار مهم، گم نکردن مسیر از طریق مراجعه به عالمان زمان شناس و پرهیزگار است. امام عصر(عج) در پاسخ سؤال اسحاق بن یعقوب که درباره تکلیف شیعیان در غیبت کبری پرسیده بود، فرمان داد: «... وَأمّا الْحَوادِثُ الوقِعَةُ فَارجِعُوا فیها إلی رُواةِ حَدیثنا فَإنّهُمْ حُجّتی عَلیکُمْ وَأنَا حُجةُ الله علیهم. اما در پیشامدهای جدیدی که رخ می‌دهد، به راویان حدیث ما (علما) رجوع کنید، که همانا آنان، حجّت من بر شما هستند و من حجّت خداوند بر آنها هستم.»

۱۰) به روایت کتاب شریف احتجاج (و وسائل‌الشیعه)، امام حسن عسکری، بعد از تقبیح تقلید عوام یهود از علمای فاسق فرمود: «فَمَن قَلّدَ مِن عَوامّنا مثلَ هؤلاءِ الفُقَهاءِ فَهُم مِثلُ الیَهودِ الذینَ ذَمّهُمُ اللهُ بالتّقلیدِ لِفَسَقَةِ فُقَهائِهم. فَأمّا مَن کانَ مِن الفُقَهاءِ صائنا لنفسِه حافظا لدینِه مُخالفا علی هَواهُ مُطیعاً لأمرِ مَولاهُ فللعَوامّ أن یُقَلّدُوه، وذلکَ لا یکونُ إلّا بَعضَ فُقَهاءِ الشّیعَةِ لا جَمیعَهُم. پس هر کس از عوام ما از چنین فقهایی تقلید کنند، مانند همان یهودیانی است که خداوند آنان را به سبب تقلید و پیروی از فقهای فاسق و بدکارشان، نکوهش کرده است. اما از میان فقها، هر کس خویشتندار و نگاهبان دین خود باشد و با هوای نفسش بستیزد و مطیع فرمان مولایش باشد، بر عوام است که از او تقلید کنند و این نیست مگر برخی فقهای شیعه، نه همه آنها.»

۱۱) امام عسکری(ع) همچنین از پدر بزرگوار خویش، امام هادی(ع) نقل کرده که فرمود: «لَولا مَنْ یَبقی بَعدَ غَیبَةِ قائمِکُم علیه‌السلام مِنَ الْعُلَماءِ الدّاعینَ إلَیه وَ الدّالینَ عَلَیه وَ الذّابّینَ عَنْ دینِه بِحُجَجِ اللهِ وَ الْمُنقِذینَ لِضُعَفاءِ عِبادِ الله مِنْ شُبَاکِ إبلیس وَ مَرَدَتِه وَ مِنْ فخاخِ النّواصِبِ، لَما بَقِیَ أحَدٌ إلّا ارْتَدّ عَنْ دینِ‌الله وَ لکنّهُم الذینَ یمسکُونَ أزِمةَ قُلوبِ ضُعَفاءِ الشّیعةِ کَما یُمسِکُ صاحِبُ السّفینَةِ سُکّانَها. أولئکَ هُم الأفضَلُونَ عِندَالله عَزّ وَ جَلّ.

اگر نبودند عالمانی که بعد از غیبت قائم شما به سوی او دعوت می‌کنند و به سوی او رهنمون می‌شوند و از دین او دفاع می‌کنند و بندگان ناتوان را از دام‌های شیطان و مریدهای شیطانی نجات می‌دهند، احدی باقی نمی‌ماند جز اینکه از دین خدا مرتد می‌شد، اما این عالمان، زمام دل ضعفا را به دست می‌گیرند، همان‌گونه که صاحب کشتی، زمام آن را به دست می‌گیرد و سرنشینان را از خطر مرگ حفظ می‌کند. اینها در نزد خداوند عزیز و بلند مرتبه، برترین هستند.»

محمد ایمانی

گزارش خبری تحلیلی کیهان

قدرت‌نمایی شرق مقابل غرب
امضای ۲۰ سند همکاری در نشست شانگهای

سرویس سیاسی-

رئیس‌جمهور کشورمان به اتفاق دیگر سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، در پایان بیست‌وپنجمین نشست سران در تیانجین چین، بیش از ۲۰ سند و بیانیه در حوزه‌های مختلف همکاری به امضا رساندند.

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور صبح یکشنبه ۹ شهریور ۱۴۰۴، با بدرقه رسمی محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، حجت‌الاسلام والمسلمین محسن قمی معاون امور بین‌الملل دفتر مقام معظم رهبری و تعدادی از اعضای دولت، تهران را به مقصد تیانجین ترک کرد.

علاقه‌مندیم روابط فیمابین ایران و پاکستان در همه زمینه‌ها تقویت و موانع پیش‌روی گسترش همکاری‌ها رفع شود

رئیس‌جمهور کشورمان، در نخستین برنامه سفر به چین، در دیدار «شهباز شریف» نخست‌وزیر پاکستان، ضمن ابراز خرسندی از این دیدار، اظهار داشت: احساس ما این است که هیچ فاصله‌ای بین مردم دو کشور نیست و علاقه‌مندیم روابط فیمابین در همه عرصه‌ها و زمینه‌ها تقویت و تعمیق و موانع پیش‌روی گسترش همکاری‌ها رفع شود.

پزشکیان با بیان اینکه باور عمیق دارم که کشورهای مسلمان باید برای حل مشکلات مشترک با یکدیگر همکاری جدی داشته باشند، افزود: اینکه جوامع اسلامی با فقر و درگیری و مشکلات متعدد مواجه باشند، برای بنده قابل پذیرش نیست؛ چرا ما نباید بتوانیم در زمینه حل مشکلات با یکدیگر همکاری داشته باشیم. باور دارم که اگر نخبگان و فعالان عرصه‌های مختلف کشورهای اسلامی با عزم و اراده حل مشکلات با یکدیگر همکاری کنند، زمینه حل مشکلات و رسیدن به اهداف عالی مشترک فراهم خواهد شد.

وی در ادامه با ابراز همدردی دوباره با دولت و ملت پاکستان به دلیل جان‌باختن تعدادی از مردم این کشور در سانحه سیل تصریح کرد: تغییرات اقلیمی و آثار آن، تا حد زیادی با تکیه بر دستاوردهای علمی و دانش نوین قابل مدیریت است. جمهوری اسلامی ایران آماده همکاری با جمهوری اسلامی پاکستان در زمینه‌های مختلف است تا صلح، شکوفایی، رفاه و آرامش مضاعف را برای دو ملت و ملت‌های منطقه به ارمغان بیاوریم.

نخست‌وزیر پاکستان نیز در این دیدار ضمن قدردانی از ابراز همدردی چند باره پزشکیان نسبت به جان باختن شهروندان کشورش در حادثه سیل، از رئیس‌جمهور خواست که گرم‌ترین سلام‌های وی را به رهبر معظم انقلاب تقدیم کند و خاطرنشان کرد: سفر اخیر جنابعالی به پاکستان، بسیار سازنده و سودمند و دارای تاثیرات سازنده بر تقویت روابط دوستانه و برادرانه میان دو کشور بود که درک متقابل دو طرف از یکدیگر را به سطوحی بالاتر ارتقا داد.

«شهباز شریف» اظهار داشت: سفر شما باعث خوشحالی عمیق مردم و اشتیاق وافر فعالان اقتصادی و بازرگانان پاکستانی شده و باید با افزایش مراودات و تبادل هیئت‌ها میان دو کشور در تحقق اهداف و دستاوردهای این سفر تسریع کنیم. همکاری‌های دو کشور در عرصه‌های مختلف در مسیر صحیحی به پیش می‌رود.

وی با بیان اینکه ایران و پاکستان به عنوان دو عضو از بلوک اسلامی منطقه می‌توانند و بلکه ضرورت دارد که در زمینه تحقق اهداف بلند اسلامی با یکدیگر همکاری داشته باشند، تصریح کرد: همه مسلمانان و کشورهای اسلامی باید علیه نسل‌کشی و جنایات اسرائیل در غزه و تضییع حقوق فلسطینیان با هم یکصدا شده و با صدای رسا از حقوق آنان دفاع کنند.

سازمان شانگهای در راستای ایجاد جهانی صلح‌آمیزتر و نیز مهیاتر برای همکاری‌های اقتصادی گام بردارد

پزشکیان همچنین در بیست و پنجمین نشست سران سازمان همکاری شانگهای در تیانجین چین گفت: سازمان همکاری شانگهای نماد صلح‌خواهی و صلح‌دوستی اعضای آن در جهانی است که هر روز با بحرانی تازه روبه‌روست. تجاوز نظامی غیرقانونی به جمهوری اسلامی ایران توسط رژیم صهیونیستی و ایالات متحده آمریکا در ژوئن گذشته و ادامه کشتار مردم مظلوم غزه، در کنار گسترش بی‌رویه استفاده از تحریم‌های غیرقانونی علیه کشورهای مختلف، نمونه‌های روشنی از ناکامی جهان معاصر در رسیدن به یک الگوی مناسب در حکمرانی جهانی و تثبیت صلح و امنیت بین‌المللی است. وی افزود: سازمان همکاری شانگهای از ابتدای تاسیس با تاکید بر اصول اعتماد و منفعت متقابل، برابری، مشورت جمعی، احترام به تنوع فرهنگی و توسعه مشترک، مهم‌ترین هدف خود را تضمین امنیت جمعی و گسترش همکاری در زمینه‌های مختلف قرار داده است. با احترام به این اصول، جمهوری اسلامی ایران آمادگی کامل خود را برای ایفای نقش مناسب در این زمینه اعلام می‌دارد.

رئیس‌جمهور همچنین تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که سازمان همکاری شانگهای، به عنوان یکی از ارکان مهم چندقطبی‌سازی نظام بین‌الملل، باید در دو مسیر موازی گام‌های عملیاتی، مشخص و شفاف برای ایجاد جهانی صلح‌آمیزتر و همچنین جهانی مهیاتر برای گسترش همکاری‌های اقتصادی بردارد. رئیس‌جمهور با اشاره به سه محور اصلی سازوکاری عملی برای تقویت همکاری‌های مالی عنوان کرد که سه محور اصلی شامل سازوکاری عملی برای تقویت همکاری‌های مالی گسترش تسویه با ارزهای ملی و کاهش وابستگی به دلار در مبادلات اعضا، راه‌اندازی زیرساخت‌های دیجیتال مشترک و استفاده از ارزهای دیجیتال بانک‌های مرکزی برای پرداخت‌های امن و سریع، ایجاد صندوق سوآپ ارزی چندجانبه به منظور حمایت از کشورهایی که در معرض فشارهای تحریمی یا بحران‌های نقدینگی قرار دارند، می‌شود.

پزشکیان همچنین با اشاره به موقعیت ژئوپولیتیکی کشورمان گفت: جمهوری اسلامی ایران همچنین با اتکا به موقعیت کم‌نظیر ژئوپولیتیکی و ترانزیتی خود و دسترسی به مناطق مختلف این آمادگی را دارد که بستر لازم را برای گسترش همکاری‌های منطقه‌ای و ایجاد دسترسی به کشورهای علاقه‌مند فراهم نماید.

محکومیت قاطع حملات نظامی رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه ایران از سوی اعضای شانگهای

علاوه‌بر اینها، رئیس‌جمهور که به منظور شرکت در بیست‌وپنجمین نشست سران سازمان همکاری شانگهای، به تیانجین چین سفر کرده است، در پایان این نشست به اتفاق دیگر سران بیش از ۲۰ سند و بیانیه در حوزه‌های مختلف همکاری از جمله موافقتنامه ایجاد مرکز جامع مقابله با چالش‌ها و تهدیدات امنیتی سازمان همکاری شانگهای، موافقتنامه ایجاد مرکز مقابله با مواد مخدر، استراتژی ۱۰ ساله سازمان، همکاری در حوزه هوش مصنوعی، مواد مخدر، صنعت سبز، همکاری علمی و فناوری، تجارت چندجانبه، توسعه پایدار انرژی و... امضا کردند که برآیند و نتیجه نزدیک شدن دیدگاه اعضا در موضوعات مختلف به حساب می‌آید.

همچنین کشورهای عضو با محکومیت قاطع حملات نظامی رژیم صهیونیستی و ایالات متحده آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران در ژوئن ۲۰۲۵، تصریح کردند: چنین اقدامات تجاوزکارانه‌ای علیه تأسیسات غیرنظامی، از جمله زیرساخت‌های هسته‌ای ـ انرژی که به کشته شدن شدن غیرنظامیان منجر شد، نقض آشکار اصول و موازین حقوق بین‌الملل و منشور سازمان ملل متحد و تعرض به حاکمیت جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رود. این اقدامات به امنیت منطقه‌ای و بین‌المللی آسیب وارد کرده و پیامدهای جدی برای صلح و ثبات جهانی در پی دارد.

در این بخش تصریح شده است که ایمنی فیزیکی هسته‌ای و حفاظت از تأسیسات هسته‌ای باید به‌طور دائمی تضمین شود، از جمله در دوران درگیری‌های مسلحانه، با هدف حفاظت از جمعیت و محیط زیست در برابر آسیب و در همین راستا، اعضا پایبندی خود را به ابتکارات دیپلماتیک با هدف حل‌وفصل مسالمت‌آمیز مسائل موجود مورد تأکید قرار دادند.

گذشته مشترک ایران و تاجیکستان میراثی شکوهمند است که باید به نسل‌های جدید منتقل شود

افزون بر اینها، پزشکیان در دیدار «امامعلی رحمان» رئیس‌جمهور تاجیکستان، ضمن ابراز خرسندی از دیدارها و تماس‌های مکرر سران دو کشور در راستای تقویت دوستی و برادری دو ملت هم‌ریشه و متمدن و با تاکید بر اهمیت گسترش همکاری‌های فیمابین اظهار داشت: باید تلاش کنیم گذشته شکوهمند مشترک ایران و تاجیکستان به نسل جدید دو کشور یادآوری شود.

وی با بیان اینکه روند تعاملات میان دو کشور در سال‌های اخیر همواره مثبت و رو به گسترش بوده است، افزود: همکاری‌های تهران و دوشنبه در سال‌های اخیر در تمام زمینه‌های ترانزیتی، تجاری، گردشگری، علمی و ارتباطات مردمی در حال ارتقا و گسترش بوده است.

رئیس‌جمهور تاجیکستان نیز در این دیدار علاوه‌بر تاکید بر علاقه‌مندی برای گسترش و تعمیق روابط دوجانبه به‌ویژه در حوزه‌های اقتصادی، سرمایه‌گذاری و ارتباطات مردمی، بار دیگر تجاوز نظامی اسرائیل و آمریکا به کشورمان را به شدت محکوم کرد.

«امامعلی رحمان» با ابراز رضایت از همکاری‌های سازنده دو کشور در عرصه‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله در مجامع و چارچوب‌های بین‌المللی گفت: ایران جایگاه تاریخی، فرهنگی، علمی و تمدنی بسیار بزرگی دارد.

ایران مزیت جغرافیایی بالایی برای پیوستن به طرح کمربند-راه دارد

رئیس‌جمهور در نشست شانگهای پلاس نیز با بیان اینکه جهان ما به درک و طرح تازه‌ای از حکمرانی جهانی نیاز دارد، اظهار داشت: چنین طرحی در وهله نخست باید از منطق مبتنی بر قدرت فاصله گرفته و منطق مبتنی بر برابری و عدالت را جایگزین آن نماید. خوشبختانه گفتمان غالب در گفت‌وگوها و بیانیه‌های سازمان همکاری شانگهای به لطف توجهات تمامی اعضا، همواره مبتنی بر دستیابی به صلح و امنیت از طریق عدالت و توسعه بوده است و از این لحاظ امیدوار هستیم سازمان همکاری شانگهای پس از رسیدن به یک درک مشترک و ایجاد سازوکارهای متعدد، بر کیفیت نقش‌آفرینی در مسائل مهم جهانی به ویژه مسائلی که موجب خدشه‌دار شدن آشکار عدالت و توسعه در جهان می‌شوند، تاکید بیشتری داشته و نقش خود را با وضوح بیشتری به نمایش بگذارد.

وی در بخشی دیگر افزود: گسترش همکاری با کشورهای جنوب جهانی به‌ویژه در زمینه همکاری‌های مالی و سرمایه‌گذاری مشترک در زیرساخت‌ها، باید به شکل جدی‌تری در دستور کار سازمان قرار گیرد. ما معتقدیم سازمان با توجه به ظرفیت‌های موجود می‌تواند به یک مرکز هماهنگی و یک قطب تعیین‌کننده در عرصه بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و هوش مصنوعی تبدیل شود. جمهوری اسلامی ایران نیز با توجه به برخورداری از سرمایه‌های علمی عظیم، منابع انرژی و موقعیت ترانزیتی از آمادگی لازم برای همکاری در این زمینه‌ها برخوردار است.

رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: قرار گرفتن کشور ایران در مرکز ارتباطی میان شرق و غرب، مزیت بالای جغرافیایی برای پیوند میان خطوط ترانزیتی در قالب طرح کمربند-راه را ایجاد کرده است. این امر در کنار ثبات و امنیت کم‌نظیر در ایران می‌تواند مبنای مهمی برای اتصال خطوط مواصلاتی طرح کمربند-راه و ادغام ایران در این طرح را ایجاد نماید.

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اقدامی خلاف همه قواعد و چارچوب‌های بین‌المللی انجام داد

پزشکیان در ادامه برنامه‌های سفر به چین، در دیدار «آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل متحد، با تاکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران همواره به دنبال صلح و آرامش بوده و هست و این رژیم صهیونیستی بود که جنگ را به ما تحمیل کرد، از مواضع وی در قبال جنایات این رژیم علیه فلسطینیان غزه و نیز حمله به کشورمان قدردانی کرد.

وی در ادامه با گلایه از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و به‌خصوص مدیرکل این نهاد بین‌المللی گفت: جمهوری اسلامی ایران تحت شدیدترین و پرتعدادترین نظام بازرسی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بود، اما متاسفانه این سازمان بین‌المللی حتی حاضر نشد حملات رژیم صهیونیستی به تاسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای ایران را که کاملا زیر نظر خود آنها فعالیت می‌کرد، محکوم کند؛ این اقدام خلاف همه قواعد و چارچوب‌های بین‌المللی صورت گرفت و آژانس هنوز هم از محکوم کردن آن طفره می‌رود.

«آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل نیز در این دیدار با بیان اینکه شخصا متقاعد شده‌ام که ایران به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نیست و برنامه هسته‌ای ایران صلح‌آمیز است، اظهار داشت: باور دارم که نیت و هدف شما ساخت سلاح هسته‌ای نیست و برخورداری از برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز حق شماست و بنده آن را به رسمیت می‌شناسم.

وی با بیان تاکید بر اینکه نسبت به فعال نشدن مکانیسم ماشه و اسنپ‌بک دغدغه جدی داشته و دارم، افزود: در تماس با مقامات کشورهای اروپایی طرف برجام این نکته را مطرح کرده و از آنها خواسته‌ام که در این زمینه با ایران همکاری داشته باشند.

پیام تسلیت و تبریک پزشکیان در پی شهادت نخست‌وزیر یمن و جمعی از همکارانش

پزشکیان در پیامی با تبریک و تسلیت شهادت نخست‌وزیر یمن احمد غالب ناصرالرهوی و جمعی از همکارانش اظهار داشت: جامعه جهانی باید فورا برای توقف یاغی‌گری و قانون‌شکنی این رژیم که اکنون بزرگ‌ترین تهدید علیه صلح، قانون، اخلاق و انسانیت است، اقدام کند.

پیام تسلیت رئیس‌جمهور در پی وقوع زلزله در شرق افغانستان

رئیس‌جمهور همچنین در پیامی وقوع حادثه ناگوار زلزله در شرق افغانستان و جان باختن و مصدوم شدن شماری از مردم آن کشور دوست و برادر را تسلیت گفت ضمن اعلام آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای امدادرسانی و ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه به مناطق آسیب دیده تصریح کرد: امیدوارم در سایه همبستگی و همدلی آن ملت همسایه، هرچه سریع‌تر شاهد وضعیت عادی در مناطق آسیب دیده باشیم.

تاکید پزشکیان و پوتین بر تاثیر اجرای توافقنامه بلندمدت و موافقت‌نامه اوراسیا در گسترش همکاری‌های میان دو کشور

رئیس‌جمهور کشورمان در ادامه برنامه‌های دومین روز سفر به چین، در دیدار «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه، ضمن ابراز خرسندی از فرصت ایجاد شده برای این دیدار و رایزنی اظهار داشت: روند مستمر تعاملات با روسیه برای ما بسیار باارزش است.

پزشکیان اجرائی شدن توافقنامه جامع بلندمدت میان ایران و روسیه را زمینه‌ساز افزایش روابط و گسترش همکاری‌های فیمابین دانست و افزود: چنان‌که مورد تاکید جنابعالی نیز بود، همکاری در قالب اتحادیه اقتصادی اوراسیا نیز زمینه‌ساز تسریع و تسهیل ارتقای قابل توجه تعاملات دو کشور خواهد بود.

وی با اشاره به اینکه شخصا پیگیر تسریع در اجرای همه توافقات با روسیه و رفع موانع احتمالی از مسیر اجرای آنها است، تصریح کرد: تبادل تجربیات و همکاری‌های علمی و دانشگاهی میان دو کشور باعث هم‌افزایی ظرفیت‌های ایران و روسیه در این زمینه‌ها می‌شود و همین موضوع بستری برای گسترش تعاملات همه‌جانبه دو کشور خواهد بود.

رئیس‌جمهور روسیه نیز در این دیدار از پزشکیان خواست که آرزوهای نیک و سلام او را به رهبر معظم انقلاب اسلامی تقدیم کند و خاطرنشان کرد: مایلم تاکید کنم که روند روابط میان دو کشور به ویژه با امضا و اجرائی شدن معاهده جامع بلندمدت فیمابین، واقعا دوستانه و رو به گسترش است.

«ولادیمیر پوتین» با اشاره به افزایش قابل توجه حجم مبادله متقابل کالا میان دو کشور در ماه‌های اخیر اظهار داشت: تداوم اجرای موافقت‌نامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، نقش قابل توجهی در افزایش بیش از پیش حجم همکاری‌های میان ایران و روسیه خواهد داشت.

وی با تاکید بر اهمیت گسترش روابط میان مردم دو کشور افزود: تعداد دانشجویان ایرانی که روسیه را برای تحصیل انتخاب می‌کند رشد قابل توجهی داشته و همچنین دو کشور برنامه‌های مشترک و همکاری‌های متعدد و باشکوهی در چارچوب جشنواره‌های فرهنگی با یکدیگر دارند. تعداد سفرهای گردشگری نیز رشد خوبی داشته است.

رئیس‌جمهور روسیه همچنین با اشاره به تماس‌های مستمر و منظم میان دو کشور درباره مسائل مختلف منطقه‌ای و بین‌المللی تصریح کرد: دو کشور همچنین درباره فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران نیز تعاملات مستمری دارند.

نگاه به شرق در سیاست خارجی ایران

شبکه خبری «دویچه‌وله» آلمان در تحلیلی در مورد نشست سران سازمان همکاری شانگهای و حضور ایران در این اجلاس نوشت: جمهوری اسلامی ایران در بحبوحه بحران‌های ژئوپلیتیکی، اکنون نگاه به شرق دارد.

تارنمای خبری دویچه‌وله در این مقاله به قلم «کرستن نیپ» (Kersten Knipp) تحلیلگر مسائل خاورمیانه نوشت: مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، در اجلاس سازمان همکاری شانگهای (SCO) شرکت کرده و این در حالی است که تحریم‌های غرب همچنان پابرجاست (و اکنون) تهران بیش از پیش تمرکز خود را بر شرکای جهانی دیگر معطوف ساخته است.

این رسانه آلمانی نوشت: چین امسال میزبان بزرگ‌ترین نشست سازمان همکاری شانگهای SCO از زمان تأسیس آن در سال ۲۰۰۱ است. بیش از ۲۰ رهبر جهان، از جمله ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهوری روسیه، نارندرا مؤدی نخست‌وزیر هند و مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور ایران در این گردهمایی در تیانجین چین حضور دارند.

سازمان همکاری شانگهای اکنون شامل ۱۰ کشور عضو است: چین، هند، روسیه، پاکستان، ایران، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان و بلاروس، همچنین ۱۶ کشور دیگر به عنوان ناظر یا «شریک گفت‌وگو» با این سازمان در ارتباط هستند.

کشورهای عضو این سازمان در مجموع ۴۰ درصد جمعیت جهان و حدود ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی اقتصادی آن را در اختیار دارند، سازمانی که به عنوان وزنه‌ای برابر ائتلاف نظامی ناتو که تحت سلطه غرب (به سرگردگی آمریکا) است، از آن یاد می‌شود.

وزارت خارجه چین اعلام کرده که این اجلاس با شعار «دوستی، اتحاد و نتایج ثمربخش» برگزار می‌شود.

همگرایی با روسیه و چین

تارنمای خبری دویچه وله در ادامه این مقاله نوشت: ایران در سال ۲۰۲۳ به سازمان همکاری شانگهای پیوست و اندکی بعد نیز به گروه بریکس (BRICS) ملحق شد. کارشناسان معتقدند تهران از این طریق به‌دنبال گسترش روابط دوستانه با روسیه و چین و مقابله با نظم جهانی تحت رهبری آمریکا است.

در همین حال، ایران تلاش کرده روابط خود را با رقبای منطقه‌ای به‌ویژه عربستان سعودی و امارات بهبود بخشد، دیدار وزرای خارجه ایران و عربستان در پکن در سال ۲۰۲۳ نمادی از این سیاست بود.

دویچه وله در ادامه این تحلیل می‌نویسد: کارشناسان می‌گویند سیاست «نگاه به شرق» ایران پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای (برجام) و ناتوانی اروپا در ایجاد مسیرهای اقتصادی جایگزین شدت گرفت. حملات آمریکا و اسرائیل (رژیم صهیونیستی) به تاسیسات هسته‌ای ایران در خرداد و تیر گذشته نیز موجب شد امیدها به مصالحه با غرب کاهش یابد و سیاستمداران تهران بیش از پیش بر مدار شرق متمرکز شوند.

روابط با همسایگان خلیج‌فارس

تارنمای این شبکه خبری آلمانی نوشت: تحلیلگران می‌گویند حملات آمریکا و اسرائیل، تهران و کشورهای عربی حاشیه خلیج‌فارس را به یکدیگر نزدیک‌تر کرده است، در این چارچوب، دیپلماسی مستقل کشورهای خلیج‌فارس و پرهیز ایران از هدف قرار دادن منافع این کشورها یا بستن تنگه هرمز، عامل مهمی در کاهش تنش بوده است.

محدودیت‌های همکاری با روسیه

دویچه وله درادامه می‌نویسد: با وجود تمایل برخی جریان‌ها در ایران به تعمیق روابط با مسکو و پکن، در داخل کشور انتقادهایی نسبت به حمایت ناکافی این کشورها از ایران در جنگ (تحمیلی) ۱۲ روزه با اسرائیل مطرح شده است. برخی جریان‌های اصلاح‌طلب همچنان بر لزوم باز نگه داشتن در تعامل با غرب تأکید می‌کنند.

کاهش نفوذ اروپا

این شبکه خبری آلمانی افزود: به گفته کارشناسان، اروپا دیگر ابزار مؤثری برای فشار بر تهران ندارد. مکانیسم پس‌گشت (Snapback) تأثیر چندانی نخواهد داشت، چرا که فشار اقتصادی مؤثری جز تحریم‌های ثانویه باقی نمانده است.

به گزارش ایرنا، دویچه وله می‌نویسد: ایران اکنون در جهان جنوب (Global South) کمتر منزوی به نظر می‌رسد و نفوذ کشورهای غربی در شکل‌دهی به سیاست خارجی این کشورها کاهش یافته است.

هدیه به خ